

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Farg'ona davlat universiteti rektori
_____ B.Shermuhammadov
“ ” _____ 2023

5111100-musiqqa ta'limi yo'nalishi uchun mutahassislik fanlararo
YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI DASTURI

4-KURS

Bilim sohasi:	100000-gumanitar
Ta'lim sohasi :	110000-pedagogika
Ta'lim yo'nalishi:	5111100-musiqqa ta'limi

Farg'ona 2023

Ushbu dastur O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining 2009-yil 22-maydagi 160-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to‘g‘risida NIZOM” (hozirga qadar mazkur Nizomga bir necha bor o‘zgartirishlar kiritilgan bo‘lib, 2018-yil 7-noyabrdagi 26-sonli buyrug‘iga binoan so‘ngi o‘zgarish bo‘lgan) ga asosan ishlab chiqildi.

Mutaxassis chiqaruvchi kafedra Musiqiy ta’lim va madaniyat kafedrasi bo‘lib, dastur 5111100-Musiqi ta’limi bo’yicha 2022-yil 27-avgustdagi 1-yig‘ilishida muhokama qilingan hamda San’atshunoslik fakultetining 2022-yil 29-avgustdagi Kengashida ma’qullangan. Universitet kengashining 2022-yil 30-avgustdagi 1-sonli yig‘ilishida tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:

D.T.Namozova Farg‘ona davlat universiteti “San’atshunoslik” fakulteti
“Musiqi ta’limi” kafedra mudiri

A.N.Sultanov Farg‘ona davlat universiteti “San’atshunoslik” fakulteti
“Musiqi ta’limi” kafedrasi o‘qituvchisi

Taqrizchilar:

G`.M.Najmetdinov Qo‘qon davlat pedagogika instituti dotsenti, pedagogika
fanlari nomzodi

Sh.Sotiboldiyev Farg‘ona davlat universiteti “San’atshunoslik” fakulteti
dekanining o‘quv ishlari bo’yicha o‘rinbosari

Farg‘ona davlat universiteti Kengashining 2022-yil “___” _____ dagi
“___” – sonli qarori bilan tasdiqlangan.

“San’atshunoslik” fakultetining 2022-yil “___” _____ dagi “___” – sonli
qarori bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

KIRISH

Mazkur dastur Musiqiy ta'lim va madaniyat kafedrası bo'lib, dastur 5111100-Musiqqa ta'limi yo'nalishi bitiruvchilarining to'rt yil mobaynida ixtisoslik fanlarini o'qib o'zlashtirganlik darajasini aniqlash uchun o'tkaziladigan Yakuniy Davlat Attestatsiyasi sinovlari bo'yicha ishlab chiqilgan.

2022/2023 o'quv yilida bitiruvchilarda O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018-yil 25-avgustda 744-son bilan tasdiqlangan o'quv rejasidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan o'tkaziladi.

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI o'tkaziladigan fanlar tarkibi:

1. Musiqqa nazariyasi.
2. Musiqqa o'qitish metodikasi.
3. O'zbek xalq musiqqa ijodi.
4. Musiqqa tarixi.
5. Musiqqa o'qitish texnologiyalari va loyihalash.

1. Musiqqa nazariyasi fanining mazmuni

Talabalarining musiqiy bilim, ko'nikma - malakalarini egallashlarida fan boyicha o'tkaziladigan to'garaklarning ahamiyati katta.

Talabalarni musiqiy dunyoqarashini shakllantirish, boyitish, ularning musiqiy tafakkurini rivojlantirish, musiqani idrok qilishni shakllantirish, badiiy didini o'stirish; musiqqa ifodasi tarkibiy qismlari soxasi byyicha bilimlar berib, musiqiy asarni o'rganishda uning mazmunini to'rqi ochishga yordam berishdir.

- talabalar asosiy ifoda vositalarini tushunishlari uchun ularga kerakli malaka va bilimlarni berish;
- talabalarining estetik didlarini to'g'ri yo'naltirish;
- talabalarni kompozitorlik ijodining muhim masalalari va nazariy musiqashunoslikning asosiy muammolari bilan yaqindan tanishtirish hamda musiqaviy til tizimi va garmoniyaning unda egallagan o'rni haqida aniq tushunchalar berish;
- musiqqa asar shaklining tuzilishini asosiy qonunlari bilan tashnishtirish, xar tipdagi shaklni taxlil qilish uchun musiqaning asosiy elementlari, musiqiy rivoji printsiplari, shaklning qismlarni funktsiyasi mavzularning bilimlari bo'yicha ko'nikma va malakalarni shakllantirish.

Ushbu o'quv fanni yzlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

-Turli hil major va minor gammalar, kvarta – kvinta doirasi, intervallar, akkordlar, xalq ladlari, transpozitsiya, tonnalliklar poqonadoshligi, xromatizm, xromatik gamma, modulyatsiya va oqishma, musiqa bezaklari mavzular bo'yicha usullarni, quydagi ayrim elementlari; garmoniyaning asosiy qonun qoidalarni, akkordlar irodaviy imkoniyatlarini, stilistik xususiyatlarini bilishlari, musiqa asarlarini garmonik tahlil usullari: musiqa shaklning eng muhim asoslari, musiqani asosiy elementlarining shakl yaratuvchi harakati; shaklning qismlarga bo'linishi; shaklning qismlari funktsiyasi; musiqa rivojlantirish printsiplari; alohida qismlarini funktsiyalari; bayon etish turlari va uslublarning; har bir tipdagi shaklning tuzilishi qonunlarini bilish kerak.

Musiqa nazariyasi fanidan savollar

1. Musiqiy tovush.
2. Musiqiy tizim.
3. Temperatsiya.Nota yozuvi
4. Musiqiy tovush va uning xususiyatlari
5. Tovushqator. Pog'onalar
6. Oktavali tizim. Diapazon.
7. Registr.Temperatsiyalangan soz.
8. Hosila pog'onalar.
9. Alteratsiya belgilari.Tovushlar engarmonizmi
10. Tovushlarning harfiy sistemasi. Puzalar
11. Tovush cho'zimlari.
12. Cho'zimlarni uzaytiruvchi belgilar.
13. Nota yozuvini qisqartirish belgilari
14. Metr. Takt. O'lchov
15. Oddiy taktlarda cho'zimlarning guruhlanishi
16. Murakkab metrlar.
17. Ritm. Sinkopa. Cho'zimlarning erkin ravishda bo'linishi
18. Temp. Metronom
19. Lad. Turg'unlik va noturg'unlik
20. Oktavali lad pog'onalarining maxsus nomi.
21. Major va minor turlari. Tetraxordlar
22. Tonallik. Kvinta davrasi
23. Parallel, nomdosh va engarmonik teng tonalliklar
24. Xalq musiqasining ladlari
25. Melodik ladlar
26. Tabiiy ladlar. Pentatonika.
27. Ikkilanma garmonik major va minor
28. Sun'iy ladlar
29. Interval. Pog'onalar va tonlar miqdori
30. Diatonik intervallar

31. Xromatik intervallar. Intervallarning engarmonizmi
32. Intervallarning aylanishi
33. Tabiiy major va minor intervallari
34. Xarakterli intervallar
35. Intervallarning yechilishi
36. Akkord. Akkord turlari
37. Uchtovushlik. Uning turlari va aylanmalari
38. Major va minor uchtovushliklari
39. Septakkord. Uning turlari va aylanmalari
40. Dominantseptakkord
41. Yetakchi septakkord
42. Subdominantseptakkord
43. Xromatizm tushunchasi
44. Xromatik gammalarning yozilishi
45. laddagi alteratsiya
46. Og‘ishma.
47. Modulatsiya.
48. Taqqoslama.
49. Tonalliklar pog‘onadoshligi
50. Kuy.
51. kuy harakati turlari.
52. sekvensiya
53. Tuzilma.
54. Sezura.
55. Davriya.
56. Jumla.
57. Kadensiya.
58. Ibora.
59. Motiv
60. Transpozitsiya.
61. Partitura.
62. Partiya
63. Musiqa bezaklari: forshlag, mordent, gruppetto, trel.
64. Garmoniya haqida tushuncha
65. Musiqiy faktura
66. Asosiy uchtovushliklar funksional tizimi
67. Asosiy garmonik davralar
68. Major va minorning to‘liq funksional tizimi
69. Lad funksiyasi
70. Asosiy uchtovushliklarning qo‘shilishi
71. Davriya.
72. Jumla.
73. Kadensiyalar
74. Kvartsekstakkordlar
75. Davriya shaklidagi kuyni garmoniyalash
76. Kuyni garmoniyalashtirish qoidalari

77. Basni garmoniyalash qoidalari
78. Kadans kvartsekkordi
79. Asosiy uchto'vushliklar sekkordlari
80. O'tkinchi kvartsekkordlar
81. Yordamchi kvartsekkordlar
82. Sekkord turlari
83. Bosh sekkordlar
84. Sekkordlar aylanmalari
85. Akkordning tuzilishi. Uning qo'sh funksionalligi
86. Dominantsekkordning tayyorlanishi
87. Akkordlarning qo'shilishi
88. Akkordsiz to'vushlar haqida tushunchalar
89. Akkordsiz to'vushlarning xilma-xil turlari
90. II pog'ona sekkordi va uchto'vushligi
91. Akkordlarning juftlanishi va tuzilishi
92. II pog'ona sekkordining tayyorlanishi
93. II pog'ona sekkordining dominant garmoniyalari.
94. Kadans kvartsekkordi bilan qo'shilishi
95. II pog'ona uchto'vushligi va sekkordi qurshovidagi o'tkinchi tonika
96. VI pog'ona uchto'vushligi
97. Bo'lingan kadensiya
98. Subdominantsekkord (SII7) va uning aylanmalari
99. Subdominantsekkordning tayyorlanishi va yechilishi
100. Subdominantsekkordning D7 bilan qo'shilishi
101. Garmonik majorda subdominant guruhi akkordlari
102. Yetakchi sekkord (DVII7)
103. Yetakchi sekkordning tayyorlanishi
104. DVII7ning ichki funksional yechilishi
105. Subdominantsekkordning yetakchi sekkordlarga o'tishi

2.MUSIQA O'QITISH METODIKASI

Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad: Fanni o'qitishdan maqsadi - musiqiy ta'lim yo'nalishi talabalarini musiqa madaniyati o'qituvchisi amaliy faoliyatiga tayyorlaydi. Metodika ta'lim – tarbiya jarayonida o'qituvchining o'quvchilar bilan ishlash usullarining mazmunini anglatdi. Musiqa o'qitish metodikasi o'qituvchisidan istedod, qobiliyatlar va ishtiyoqlar mavjud bo'lishini talab etadi.

Fanning vazifasi: Fanning vazifalari - musiqa ta'limi va tarbiyasining mazmuni, tashkil qilinishi, turli shakllari va metodlari haqida asosiy ma'lumotlar berish. Musiqa ta'limi va tarbiyasi sohasidagi ilg'or tajribalarni umumlashtirish.

Darsdan tashqari musiqiy pedagogik amaliyot bo'yicha metodik adabiyotlarni mustaqil o'rganishga tayyorlash.

Fanni o'zlashtirishga qo'yiladigan talablar Davlat ta'lim standartidagi malakaviy tavsifga muvofiq ishlab chiqiladi va quyidagicha bayon etiladi.

- "Musika o'qitish nazariyasi, metodikasi va maktab repertuari" fanni o'zlashtirish jarayonida amalga oshiradigan masalalar doirasida bakalavr "Musika o'qitish nazariyasi, metodikasi va maktab repertuari" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr. Musika o'qitish metodika va maktab repertuari fanini tushunchasining mohiyati;

- didaktika va musika o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari;
maktab repertuarining o'quvchilar musika madaniyatining shakllanishidagi o'rni to'g'risida bilishi kerak.

- umumiy o'rta ta'lim musika ta'limi mazmuni (boshlang'ich va o'rta ta'lim);

- musika o'qitish printsiplari;

- musika o'qitish metodlari va texnologiyalari;

- musika darslari tiplari;

- musiqiy asarlarni o'qish va ijro etish metodlari;

- musika o'qitishning zamonaviy texnologiyalari;

- musika o'qituvchisi shaxsiga qo'yiladigan talablar;

- jamoa bo'lib kuylashni o'rgatish metodlari.

- musiqiy ritmik faoliyat;

- o'quvchilarda ijrochilik va ijodkorlik malakalarini rivojlantirish;

musiqiy tarbiya asoslari;

maktab repertuari mazmunini bilishi, ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

musika darslarining barcha shakllarini amalda qo'llash;

- har bir sinfda o'quvchilarning yoshiga mos ravishda musika o'qitish metodlarini va usullarini tanlash;

- o'quvchilarning bilimi va ijrochilik malakalarini baholash;

- musika darslarida tarbiyaviy ishlarni olib borish;

maktab repertuariga kirgan musika asarlarini o'rgatish ko'nikmalariga malakalarga ega

bo'lishi kerak.

Musika o'qitish metodikasi fanidan savollar

1. Umumta'lim maktablari musika madaniyati darslarida musika san'ati tarixini o'rgatish.

2. Musika darslarida pedagogik texnologiyalar.

3. Yuqori sinf o'quvchilarida musika tinglash madaniyatini o'stirish.

4. Musika madaniyati darslarida milliy gurur va milliy iftixor tarbiyasi.

5. Umum ta'lim maktablari musika darslarida sharq musiqiy olimlari ijodini o'rganish orqali o'quvchi yoshlarni musiqiy tafakkurini shakllantirish.

6. Umumta'lim maktablarida musiqa madaniyati darslari orqali o'quvchilarning ijodiy tafakkurini shakllantirish.
7. Yuqori sinf o'quvchilarining musiqiy - nazariy bilimlarini kompyuter texnologiyasi orqali o'rgatishning zamonaviy usullari.
8. Musiqa darslarida o'quvchilarda o'zbek musiqasining yirik namoyondalari ijodini o'rganish orqali milliy qadriyatlarni shakllantirish.
9. Umum ta'lim maktablarining musiqa madaniyati darslarida musiqa faoliyati turlarini uzviy bog'liqligi.
10. Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarni musiqa san'ati mashg'ulotlari orqali o'quvchilarni musiqiy qiziqishini oshirish yo'llari.
11. O'rta yoshdagi o'quvchilarni qo'shiq kuylash vositasida estetik tarbiyalash.
12. Musiqa ta'limida noan'anaviy darslarda yangi pedagogik texnologiyalarni qo'llash usullari.
13. Kichik yoshdagi maktab o'quvchilarda musiqa tinglash qobiliyatini rivojlantirish.
14. Musiqiy ta'lim davlat ta'lim standartlari asosida o'qitish orqali takomillashtirish masalalari.
15. Qo'shiq o'rgatish orqali o'quvchilarda chin insoniy fazilatlarni tarkib to'ptirish.
16. Umumta'lim maktablarida musiqa nazariyasini o'qitish metodikasi.
17. O'quvchilarga xalq musiqa ijodini o'rgatishning tarbiyaviy ahamiyati.
18. Umumta'lim maktablari yuqori sinf o'quvchilarining nazariy bilimlarini oshirish.
19. Umumta'lim maktablarida musiqa to'garaklari tuzish orqali o'quvchilar iqtidorini shakllantirish.
20. O'rta maktablarida musiqa fanini o'qitishda boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi.
21. O'quvchilarni musiqaga muxabbat ruxida tarbiyalashning o'ziga xos xususiyatlari.
22. O'quvchilarni musiqa merosi va vatanga muhabbat ruhida tarbiyalashning ahamiyati.
23. Boshlang'ich sinflarda milliy kuy – qo'shiqlar kuylashni shakllantirish.
24. Maktablarda yosh iqtidorli o'quvchilar bilan ishlash orqali ularni kasbga yo'naltirish.
25. Musiqaning madaniy hayotimizda tutgan o'rni.
26. Vokal-xor malakalarining turlari.
27. Musiqa darsining strukturasi.
28. Musiqa darsida ko'rgazmalilik printsipi.
29. Musiqa o'qitish metodlarining maqsad va vazifalari.
30. Musiqa o'qitish metodlari va ularning turlari.
31. Musiqa tinglab asarlarni taxlil qilish..
32. Umumta'lim maktablari musiqa darslarida o'zbek milliy cholg'u sozlarini ijro etishni o'rgatishning uslublari va yo'llari.
33. O'quvchilarga xalq musiqa ijodini o'rgatishning tarbiyaviy ahamiyati.
34. Musiqa o'qitish metodikasining maqsad va vazifalari.

35. Musiqaning madaniy hayotimizda tutgan o'rni.
36. Musiqa o'qituvchisining ma'naviy va axloqiy qiyofasi unga qo'yilgan talablar.
37. Shaxsni shakllantirishda musiqaning roli.
38. Shaxsni tarbiyalashda musiqa qanday ahamiyatga ega?
39. Davlat ta'lim standartlarining maqsadi.
40. "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi"ning vazifasi.
41. Umumdidaktik prinsiplarning mohiyati.
42. Musiqa darslarida 1-2 prinsiplaridan qanday foydalaniladi.
43. Musiqa o'qitish metodlarining maqsad vazifalari.
44. Musiqa o'qitish metodlari va ularning turlari.
45. Musiqa o'qitishning xususiy metodlari va ularning turlari.
46. Vokal-xor malakalarining turlari.
47. Musiqa darsida vokal-xor malakalarining roli.
48. Ashulachilik apparatining tuzilishi va ovoz hosil qilish.
49. Maktabda musiqa darsining roli.
50. Musiqa tinglab asarlarni tahlil qilish.
51. Musiqa darslarini o'qitishning ta'lim standarti.
52. Birinchi sinfda musiqa o'qitishning maqsadi va metodikasi.
53. Birinchi sinf o'quvchilarining psixologik-fiziologik xususiyatlari.
54. Musiqa darslarida musiqa tinglash va tahlil qilish.
55. Ikkinchi sinfda musiqa o'qitishning maqsadi va metodikasi.
56. Ikkinchi sinf o'quvchilarining psixologik-fiziologik xususiyatlari.
57. Musiqa darslarida ko'rgazmali qurollar tayyorlash va uning metodik ahamiyati.
58. Uchinchi sinf o'quvchilarining psixologik-fiziologik xususiyatlari.
59. Uchinchi sinfda musiqa o'qitishning maqsadi va metodikasi.
60. Uchinchi sinfda dars mavzulari va ularni o'quvchilar yoshi va qiziqishiga mosligi.
61. To'rtinchi sinfda musiqa darsining o'ziga xosligi.
62. Beshinchi sinf o'quvchilarining psixologik-fiziologik xususiyatlari.
63. Oltinchi sinfda musiqa o'qitishning maqsadi va metodikasi.
64. Yettinchi sinf o'quvchilarini diqqatini qo'shiqqa jalb qilish uslublari.
65. Musiqa savodining mazmuni.
66. Musiqa tinglash madaniyatini shakllantirish.
67. Musiqa tinglash metodlari.
68. Boshlang'ich sinflarda ritmik harakatlarni bajarish.
69. «Musiqa o'qitish nazariyasi va metodikasini» tushunchalari ahamiyati.
70. Musiqa o'qitish nazariyasi va metodikasini fani mazmuni va maqsadi.
71. Musiqa san'ati va uni xususiyatlari.

72. Shaxsni shakllantirishda musiqa ning roli.
73. Musiqiy ta'limning maqsad, vazifalari va mazmuni.
74. Musiqa ta'limni ijodiy faoliyatlari shakllar va turlari.
75. Musiqa tinglash madaniyati, musiqa ijrochiligi, musiqa bilishlari,
76. Musiqa - ijodiy malaa va ko'nikmalari.
77. Musiqa darslarida umumdidaktik printsiplar.
78. Musiqa pedagogika printsiplari.
79. Musiqa o'qitish metodlarining.
80. Musiqiy ta'lim va tarbiyasining asosiy metodlari va texnologiyalari.
81. Musiqa madaniyat darslarida har bir metodni amalga oshirish yo'llari.
82. Musiqa asarni tinglash tashkil etish texnologiyasi.
83. Vokal – ijrochiligi faoliyatini xarakteristikasi.
84. Bolalar ovozni va uning rivojlantirish bosqichlari.
85. Vokal ijrochiligi rivojlantirish vazifalari: boshlang'ich sinflar, o'rta sinflar.
86. Vokal ijrochiligidan malaka va ko'nikmalarni shakllantirish metodikasi.
87. Musiqiy-ritmik faoliyatlarini shakllantirish metodikasi.
88. Musiqa o'qitish metodlari
89. Musiqa asarni tinglash tashkil etish texnologiyasi.
90. Vokal – ijrochiligi faoliyatini xarakteristikasi.
91. Bolalar ovozni va uning rivojlantirish bosqichlari.
92. Vokal ijrochiligi rivojlantirish vazifalari: boshlang'ich sinflar, o'rta sinflar.
93. Musiqiy-ritmik faoliyatlarini shakllantirish metodikasi.
94. 1 sinf o'quvchilarining musiqa -pedagogik xususiyatlari.

3. “O'zbek xalq musiqa ijodi” fanining mazmuni

Mazkur kursda talabalarni an'analarga boy va badiiy etuk xalq musiqa ijodi namunalaridan baxramand etish hamda shu asosda ularda o'tkir did yuqori badiiy saviya va nafis tuyg'ularni shakllantirishdan iborat. Ko'p asrlar davomida yashab kelgan avlod – ajdodlarimiz ma'naviyatining, barkamol ruhiyatining sadolaridagi in'ikosi bo'lgan milliy kuy, qo'shiqlarimiz yosh avlod qalbidan o'rin olarkan, ularni o'z vataniga, xalqiga sadoqatli va mehr – muruvvatli bo'lishga, azaliy qadriyatlarimiz va o'ziga xos betakror an'analarni e'zozlashga, ona yurt merosining bugungi kundagi haqqoniy vorislari bo'lishga, demakki, milliy istiqlolliyat zaruratini teran his etish xaqidagi umumiy ma'lumotlarni o'z ichiga oladi.

Fanning **vazifasi**: qo'shiqlari haqida tushuncha berish. Mehnat qo'shiqlari, mavsum marosim va urf-odat qo'shiqlari, lirik qo'shiqlari, termalar.

Xalq qo'shiqchiligi namunalari ijrosi bilan amaliy tanishish:

- talabalarining milliy musiqiy ma'naviyatimiz haqidagi bilim darajasini kengaytirish, repertuarini boyitish, nazariy bilimlarini amaliyot bilan bog'lash;
- talabalarining milliy an'analarga bo'lgan qiziqishi va xurmatini oshirish;
- o'zbek xalq qo'shiqchiligiga xos, nola, qochirimlarni maromiga etkazib, kuylashdan iborat.

Fanni o'zlashtirishga qo'yiladigan talablar:

- ommaviy kuylashning tabiati, didaktik tamoyillari va boshqa qoidalarini bilib olish;

- xalq qo'shiqchiligi va maqom repertuarlari bilan bevosita tanishish va ularni tanlash bo'yicha yuksak badiiy didga ega bo'lish;
 - talabalarni umumiy musiqiy qobiliyatlarini o'stirish;
 - kuylash va ishlash jarayonida inson organizmida ro'y beradigan psixo-fiziologik va holatlarni his etish va unga ko'nikma hosil qilish;
 - xonandalik rahbariga qo'yiladigan talablarni bilish va unga amal qilish.
- Mazkur fanni o'qitish jarayonida talabalar quyidagi bilimlarni o'zlashtirishi kerak:
- xalq qo'shiqlarining janr tuzilishini **bilishi**;
 - O'tmish xalq qo'shiqchiligi bilimdonlari, olimlarning mavzuga oid risolalarini bilish;
 - xalq qo'shiqchilik lokal yo'llari ijro maktabini tahlil qilish, qo'shiqchilik maktablari orasidagi farqlarni ajrata olish ko'nikmalarini egallashi kerak;
 - Ijrochilik maktabi bo'yicha repertuar tanlash, yakka va guruhli jamoada asarlarni o'rgata olish, asarlarni kuylab berish malakalariga ega bo'lishi kerak.

“O'zbek xalq musiqa ijodi” fanidav savollar

1. “O'zbek musiqa madaniyati” fanini o'qitishning maqsad va vazifalari
2. Qo'shiq so'zinining tarjimai qanday bo'ladi?
3. O'zbek xalqining an'anaviy qo'shiqchilik merosila nechta maxalliy uslublar mavjud va ular qaysilardan iborat?
4. Maqom so'zi qanday so'zdan olingan va qanday ma'noni anglatadi?
5. 12 maqom shaklidan 6 maqom shakliga kim tamonidan ketirilgan?
6. Xorazm maqomlari kim tamonidan notaga olingan?
7. Xorazmda qanday ashula turkumi mavjud?
8. Yallachilik musiqa uslubi qaysi voxaga mansub?
9. Olti maqomning xar biri nechta yo'nalishdan iborat?
10. “Soqinomial bayot” qaysi shoirlar g'azallari bilan kuylanadi?
11. Qo'shiq kimlar tamonidan yaratiladi?
12. Nay musiqa cholg'usi qaysi viloyat qazilma boyliklaridan topilgan?
13. Kasbiy cholg'ular orasida qaysi torli chertma sozi keng qo'llaniladi?
14. Yallachilik san'ati kimlar tamonidan ko'proq ijro etiladi?
15. Sheroziy taxallusi bilan qaysi Xorazm xonandasi ijod qilingan?
16. Musiqaga oid “Kitobim – shifo” asarining muallifi kim?
17. Qo'shiqchilik adabiyotning qaysi turi bilan bog'liq?
18. Ustoz bastakor O. Xatamov qaerda tug'ilgan?
19. O. Xatamov yaratgan asarlardan qaysi asarlarini bilasiz?
20. O'zbek musiqa merosi necha asosiy qatlamni o'z ichiga oladi ?
21. Xalq musiqasiga mansub qatlamga nimalar kiradi ?
22. Kasbiy musiqa siga qaysi shakldagi asarlar kiradi ?
23. “Dutorchi qizlar” ansambli kim tamonidan tuzilgan?
24. Komiljon Otaniyozov qaysi viloyatda yashab ijod qilgan?
25. “Lazgi” ansamblining tashkilotchisi kim?
26. “Bahor” ansamblining birinchi tashkilotchisi kim?
27. “Tanovar raqs” ansamblining birinchi tashkilotchisi kim?
28. Barbat yilning qaysi kunlariga bag'ishlab asarlar yozgan?
29. Barbat nomi bilan qaysi qadimiy musiqa cholg'usi yaratilgan?

30. Marv viloyatida tavallud topgan ilk alloma bastakor kim?
31. Chet eldan kelgan kapelmeystrlar O'zbekistonda qanday ishlarni amalga oshirdilar ?
32. Likopcha janrida kuylanadigan janr?
33. Suvora ijrochilarining musoboqasi qanday nomlanadi?
34. Dutor so'zi nimani anglatadi?
35. Tanbur so'zining nomi qaysi so'zdan olingan?
36. "SHashmaqom" ni notaga tushirgan bastakor kim?
37. Xorazm suvorolari qaysi shoirlarning she'rlari asosida aytiladi?
38. Do'mbira sozi necha torli cholg'u asbobi?
39. Do'mbira sozi qaysi maxalliy musiqa asbobi?
40. "Satang" yallachilik turkumi qaysi viloyatda kuylanadi?
41. "Nasrullo 1 – 5", "Munojot 1 – 4", "Ajam va taronalar", "Gulyor SHaxnoz 1 – 5",
42. "Dugox Xusayn 1 – 7" qaysi voxa maqom yo'llariga mansub?
43. O'zbekiston ansambli kim tomonidan tashkil qilindi?
44. "Dugox xusayn" qaysi maqom yo'nalishiga kiradi?
45. Farg'ona – Toshkent yo'lida qaysi maqomlari bor?
46. Mumtoz kuy yoki qo'shiq deganda nimani tushunasiz?
47. "Mavrigi" qo'shig'i qaysi viloyatda kuylanadi?
48. "Besh qarsoq" xalq folkrol ansambli qaysi viloyatda?
49. "SHalola" ansambli qaysi viloyatda ijod qiladi?
50. "Zebomxon" xalq folklor ansambli qaysi viloyatda ijod qiladi?
51. "Gashtak" xalq folklor ansambli qaysi viloyatda faoliyat ko'rsatadi?
52. Surxandaryo - Qashqadaryo baxshichilik yo'lida foydalanadigan cholg'u asbobi qaysi?
53. Kapel'meyster va kompozitor Frantishek Vaplav Leysik qanday ishlarni amalga oshirgan ?
54. CHorgohlar qaysi ijro yo'liga mansub?
55. N.N.Mironovning tashabbusi bilan qanday ishlar amalga oshirdi ?
56. CHertim yo'li nima?
57. CHapandozi Gulyor degani nima?
58. Xorazm maqomni kim yaratgan?
59. Xorazm maqomlarini notaga olgan olimlar nomini ayting.
60. "O'zbek xalq qo'shiqlari" I,II kitoblari nechanchi yilda yozilgan ?
61. "O'zbek xalq qo'shiqlari" III kitobi nechanchi yilda yozilgan ?
62. Farg'onacha-jonon-2 ashulasi matni muallifi kim?
63. Farg'onacha SHaxnox ashulasi qaysi voha maqomlariga mansub
64. Ufor nima?
65. Ud sozida ochiq torning nomi qanday atalgan?
66. Ud pardalari nechta?
67. Ud nima?
68. 5-maqom nomi nima?
69. Suporish nima?
70. Miyonxat nima?
71. Mamurjon Uzoqov ijro etgan qaysi mumtoz qo'shiqlarni bilasiz?

72. Maqomlarning yakunlovchi qismi nomini ayting.
73. Maqomlarni zamonaviy nota sistemasida yozishda birinchi bo'lib kirishgan etnograf va kompozitor kim?
74. Maqom ijrochiligidagi eng muhim vosita nima deb nomlanadi?
75. Mo'g'ilchai Segoh ashulasi qanday maqom turkumiga kiritilgan?
76. Mo'g'ilchai Dugoh ashulasi qaysi maqom turkumiga kiritilgan?
77. Kuy shaklining o'rta bo'limi nomini ayting.
78. Komil Xorazmiy tuzgan nota yozuvi nomini ayting.
79. Qashqarcha nima?
80. Qadimgi Xorazmda shifolovchi kuylarning nomi?
81. Qadimgi ud sozlari necha torli bo'lgan?
82. Ko'chabog'i-2 ashulasining matni muallifini ayting.
83. Ko'chabog'i-1 qo'shig'ining matni muallifi kim?
84. Intervallarning eng kichigi nomini ayting.
85. Ilmuta'lif so'zining ma'nosini ayting.
86. Ikkinchi maqomning nomi nima deb nomlanadi?
87. Ibn Sino ta'kidlab o'tgan eng mukammal soz nomini ayting.
88. Ibn Sino ta'kidlab o'tgan usullarning birinchisi nomi?
89. Ibn Sino musiqa amaliyotida nechta musiqiy usullarni sanab o'tgan?
90. Ibn Zayla (vafoti 1044 yil) qo'llagan yangi pardalar nomlanishi uslubini ayting.
91. Zebo Pari nima?
92. Zarblar urg'u jihatidan necha turga bo'lingan?
93. Dunasr nima?
94. Dugohlar nechta qismdan iborat?
95. Dugoh Xusayinlar qaysi ijro yo'liga mansub?
96. Daromad nima?
97. Gira ashulasining ma'nosini ayting?
98. Gardun so'zning ma'nosi nima?
99. Buzruk kuyi qanday maqomlar turkumiga kiritilgan?
100. Birinchi pardaning nomi nima?

6. Musiqa tarixi fanining mazmuni

Ushbu fanni o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- O'zbek musiqasi tarixi, uning xalqlar musiqa va madaniyatining ajralmas qismi ekanligini; qadimgi, o'rta va yangi asrlarda o'zbek musiqashunosligining taraqqiyot tarixini; turli tarixiy davrlarda musiqa madaniyati xususiyatlarini, cholg'ularini, ular haqida tarixiy ma'lumotlarni; musiqa ilmini rivojlantirishda hissa qo'shgan buyuk allomalarni va ularning ilmiy izlanishlarining mazmunini; maqom va boshqa turkum asarlarni, o'zbek xalq ommaviy janrlari, vokal va cholg'u musiqasi, musiqiy-sanaviy janrlar, taniqli bastakorlar ijodini;

- Chet el musiqa madaniyatining taraqqiyot tarixini, asosiy yo'nalishlar va uslublarni; turli davlatlar musiqiy madaniyatini, milliy kompozitorlik maktablari va

ularning namoyondalarini; atoqli chet el kompozitorlarning ijodiyotini; g'arbiy Evropa va rus kompozitorlarining ijodiyotidagi asosiy janr va shakllarni, mashhur asarlarini; asosiy va qo'shimcha adabiyotlar nomlarini bilish kerak.

- O'zbek musiqasi taraqqiyotidagi turli tarixiy davrlarda musiqa madaniyati xususiyatlarini, cholg'ularini farqlash, bastakor, kompozitorlarning yaratgan merosini o'rganish va ular xaqida gapirib berish; turli janrdagi asarlardan ayrim parchalarni ijro eta olish; asar mazmunini yoritib tahlil eta olish; asosiy va qo'shimcha adabiyotlardan, nota adabiyotlardan mustaqil foydalanish va amalda qo'llash;

- Chet el musiqadagi asosiy yo'nalishlar va uslublarni, janr va shakllarni, milliy kompozitorlik maktablarga xos xususiyatlar, ifoda vositalarini o'rganish, farqlash va ular xaqida gapirib berish; kompozitorlarning ijod yo'lini jamiyatning ijtimoiy-siyosiy sharoiti bilan bog'lab unga baho bera olish; asarlarni tinglab nomini, muallifini aniqlash, asar mazmunini yoritib tahlil eta olish; mashhur musiqiy asarlardan ayrim parchalarni ijro eta olish; asosiy, qo'shimcha va nota adabiyotlardan mustaqil foydalanish va amalda qo'llash ko'nikmalariga ega bo'lish kerak.

- Rus musiqasidagi asosiy yo'nalishlar va uslublarni, janr va shakllarni, milliy kompozitorlik maktablarga xos xususiyatlar, ifoda vositalarini o'rganish, farqlash va ular xaqida gapirib berish; kompozitorlarning ijod yo'lini jamiyatning ijtimoiy-siyosiy sharoiti bilan bog'lab unga baho bera olish; asarlarni tinglab nomini, muallifini aniqlash, asar mazmunini yoritib tahlil eta olish; mashhur musiqiy asarlardan ayrim parchalarni ijro eta olish; asosiy, qo'shimcha va nota adabiyotlardan mustaqil foydalanish va amalda qo'llash ko'nikmalariga ega bo'lish kerak.

- Musiqa tarixiga oid bilimlar va ko'nikmalarni amaliy musiqiy-pedagogik faoliyatda qo'llash, musiqiy-targ'ibot va kontsert-ma'ruza faoliyatini tashkil qilishda qo'llay olish malakalarga ega bo'lishi kerak.

«Musiqa tarixi» fani 3, 4, 5 semestrlarda o'qitiladi. Ushbu fan Musiqa nazariyasi, Cholg'u ijrochiligi, Vokal ijrochiligi, O'qituvchi nutq madaniyati, Musiqa o'qitish nazariyasi va metodikasi, O'zbek mumtoz ko'shiqchiligi, Pedagogika kabi fanlar bilan o'zaro bog'liq.

Musiqa tarixini bilish bo'lg'usi o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligi sifatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Musiqiy - nazariy predmetlar bo'lajak o'qituvchilarga musiqa san'atini bolalarga samarali etkazish yo'larini ularga hayotning musiqiy obrazlarda aks etishini, musiqa ifoda vositalarini amalda qo'lashga yordam beradi.

Musiqa tarixi, asosiy yo'nalishlar uslub va janrlarning rivojlanishi, yirik kompozitorlarning o'ziga xos ijod yo'li haqidagi bilimlar ta'lim oluvchilarning

musiqiy didini tarbiyalash, ularning dunyoqarashini shakllantirishga yordam beradi.

Musiqqa tarixi fanidan savollar

1. Shashmaqom-Sharq xalqlari musiqqa madaniyatining qadimiy namunasi.
2. O'quvchilarni ma'naviy –axloqiy tarbiyalashda milliy musiqqa folklorining o'rni.
3. XIX asr oxiri XX asr boshlarida O'zbek musiqqa madaniyati.
4. O'zbek xalq cholg'u asboblari.
5. O'zbek folklori.
6. O'zbek cholg'u musiqasi.
7. Musiqiy saxnaviy janrlar.
8. O'zbek kompozitorlari ijodida opera janri.
9. Yudakovning "Maysaraning ishi " operasi.
10. O'zbek kompozitorlari ijodida simfonik janr.
11. Xalq ashulalari va ashula yo'lidagi kuylar.
12. O'zbek musiqasida bastakorlik uslubi.
13. M. Ashrafiy ijodi.
14. XX asr birinchi yarmida o'zbekiston kompozitorlari ijodi.
15. XX asr ikkinchi yarmida kompozitorlar ijodi.
16. I.I. Chaykovskiyning ijodi.
17. S.V. Raxmaninovning ijodi.
18. I.S. Bax ijodi.
19. I.Gaydn ijodi.
20. V. Motsart ijodi.
21. L. Betxoven ijodi.
22. M. I . Glinkaning ijodi.
23. A.S. Dorgomijiskiyning ijodi.
24. M.I. Musogriskiyning ijodi.
25. A.I. Baradinning ijodi.
26. Musiqada romantizm oqimi.
27. Musiqada klassizm oqimi.
28. Xorazm maqomlari.
29. Shashmaqom.
30. Farg'ona Toshkent maqom yo'llari.
31. F. Shubert ijodi.
32. Temuriylar davrida musiqqa madaniyatining shakllanishi.
33. Zamonaviy musiqqa va uning xususiyatlari.
34. O'zbek opera san'ati.
35. XX asr oxiri XXI asr boshida o'zbek kompozitorlari ijodi.
36. R. Shuman ijodi.
37. F. List ijodi.
38. G. Berlioz ijodi.
39. J. Bize ijodi.
40. Shopen ijodi.
41. E . Grig ijodi.

42. "Folklor - insoniyatning bolalik qo'shig'i." O'zbek xalq musiqa ijodi tarixi.
43. Og'zaka an'anadagi professional musiqa uslublarining qaror topishi.
44. Zamonaviy musiqa va uning xususiyatlari.
45. O'zbek xalq musiqa ijodining o'ziga xos tomonlari hamda asosiy qatlamlari.
46. Madaniy va musiqiy hayot XX-asrning 50- 80 yillarida.
47. O'zbekistonda xalq musiqa madaniyati tarixi va mustaqillik davri rivoji.
48. Xalq musiqasi, o'zbek musiqiy folklori.
49. Xalq musiqasining umumnazariy masalalari
50. Bolalar folklori.
51. O'zbek xalq cholg'ulari, cholg'u musiqasi janrlari.
52. O'zbek xalq musiqa me'rosi.
53. O'zbek xalq musiqa ijodida mahalliy uslublar.
54. Inson kamolotini shakllantirishda xalq musiqa ijodining roli.
55. "XIX asr birinchi yarmida rus musiqa madaniyati"
56. XIX asrning I yarmida musiqiy-sahnaviy janrlarning rivoji.
57. Rus musiqasida romantizm.
58. Romans janrining rivojlanish davri.
59. M.Glinkaning opera ijodi. «Ivan Susanin» («Shoh uchun hayot») operasi.
60. M.Glinkaning simfonik va romans ijodi.
61. A.S.Dargomiyskiyning opera ijodi. «Suv parisi» operasi.
62. XIX asrning II yarmida rus musiqa madaniyati.
63. XIX asr o'rtalarida rus musiqasida janrlarning rivojlanishi.
64. XIX asrning ikkinchi yarmida rus musiqa madaniyati rivoji.
65. XIX asrda rus kompozitorlar tomonidan sahnaviy janrlar yaratilishi.
66. XIX asrning ikkinchi choragida rus musiqiy madaniyatining rivojlanish
67. A.Alyabyev, A.Y.Varlamov va A.Gurilyovlar ijodi.
68. M.P.Musorgskiyning Opera ijodi. «Boris Godunov» operasi.
69. A. P. Borodinnig hayoti va ijodiy yo'li.
70. «Knyaz Igor» operasi.
71. A.Rimskiy-Korsakovning hayoti va ijodiy yo'li.
72. P.I.Chaykovskiyning hayoti va ijodiy yo'li.
73. «Yevgeniy Onegin», «Piki xonim» operalari.
74. Kamer-cholg'u asarlari romans ijodi.
75. Taneyevning hayoti va ijodiy yo'li.
76. A.N.Skryabinning hayoti va ijodiy yo'li.
77. S.V.Raxmaninovning hayoti va ijodiy yo'li.
78. «Ioann Damaskin» kantatasi.
79. Chaykovskiy baletlari.
80. O'zbek xonandalik san'ati.
81. Yunus Rajabi ijodi.
82. Opera janrining vujudga kelishi.
83. Buhoro – Samarqand xonandalik uslubi.
84. Madali hofiz Rahmatilo o'gli ijodi.
85. Polifonik musiqa.

- 86.Xorazm xonandalik uslubi.
- 87.Monas Leviev ijodi.
- 88.Nemis organ san`atining asosini tashil etilishi.
- 89.Farg'ona-Toshkent local uslubi.
- 90.Georgiy Mushel ijodi.
- 91.Klavir musiqasi.
- 92.Yallacnilik san`ati
- 93.Fattohhon Mamadaliyev ijodi.
- 94.I.S. Bah ijodinihg umumy tasnifi.
- 95.Tamarahonim ijodi.
- 96.Fransua Kuperin ijodi.
- 97.Xalq ashullalari.
- 98.Orifhon Hatamov ijodi.
- 99.Fargona – Toshkent maqom yo`llari.
100. Mamurjon Uzoqov ijodi.

Musiqqa o'qitish texnologoyalari va loyihalash fanining mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsadi - amaliy faoliyatni o'zlashtirish jaryonida qo'shimcha ta'lim, uni o'zlashtirish jarayonida ilmiy amaliy faoliyatini Musiqa madaniyati o'qituvchisi, litsey, pedagogik kollejda maxoratli o'qituvchini tasvirlab berish. Musiqa pedagogika muammosigi zamonaviy yondashish va uni yechishni chuqur va keng tasvirlash.

Fanning vazifalari - musiqa o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalari ta'limining mazmuni, o'qituvchi va o'quvchilar musiqa o'qitish texnologiyalari va loyixalashga pedagogik ta'sir etish, musiqa ta'limida rivojlanuvchi ijodiy o'yinli va interaktiv uslublar, haqida asosiy ma'lumotlar berish. Musiqa ta'limi va tarbiyasi sohasidagi ilg'or tajribalarni umumlashtirish. Darsdan tashqari olib boriladigan tadbirlarni mustaqil tayyorlashni o'rganishga tayyorlash.

Fan bo'yicha talabalarning bilimiga ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar.

- musiqiy ta'limdagi zamonaviy texnologiya va metodlarni;
- musiqiy ta'lim va tarbiyani rivojlanishida zamonaviy, ilmiy, metodik ishlanmalarni tayyorlashni;
- taraqqiy etgan mamlakatlar ta'lim tizimini bilish;
- zamonaviy musiqiy pedagogik printsiplar bo'yicha musiqa madaniyati darslarini rejalashtirishni va olib borishni;
- amaliyotda musiqa pedagogik texnologiya metodlarini qo'llash usullarini bilishi va tasavvurga ega bo'lishi;
- musiqa madaniyati dars mazmunining darsdan tashqari mashg'ulotlarda amaliy maqsad va vazifalarini singdirib borish;
- kasbiy faoliyat bilan bog'liq bo'lgan tegishli axborotlarni mustaqil tanlash va amaliyotga joriy etish musiqa darslarining barcha shakllarini amalda qo'llashda innovatsion texnologiyalardan foydalanish ;

pedagogik ish faoliyatida umumiy tajribaga, kasbiy maxsus bilim malaka, ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak;

- har bir sinfda o'quvchilarning yoshiga mos ravishda musiqa o'qitish zamonaviy metodlarini va usullarini tanlashni bilishi, malaka hosil qilishi va amalda qo'llay olishi;;

- o'quvchilarning bilimi va ijrochilik, ijodkorlik malakalarini baholash;

- musiqa darslarida nazariy mavzularni bilishi va ularni yangicha metod va uslublar bilan boyitishi hamda tarbiyaviy ishlarni olib borish;

- didaktika va musiqa o'qitishning o'ziga xos xususiyatlarini bilish;

- umumiy o'rta ta'lim musiqa ta'limi mazmuni (boshlang'ich va o'rta ta'lim) bilish;

- musiqa o'qitishning zamonaviy innovatsion pedagogik texnologiyalarini bilish;

- musiqiy tarbiya asoslarini bilishi, malaka hosil qilishi va amalda qo'llash malaka va ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Musiqa o'qitish texnologiyalari va loyihalash fanidan savollar

1. Musiqa madaniyati o'qituvchisining musiqiy pedagogik mahorati
2. Musiqa ta'limi mazmunini tashkil etish
3. Musiqa qabul qilishni tashkil etish
4. Musiqa darslarida ijodiy jarayonni tashkil etish
5. Innovatsion-pedagogik texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish
6. Pedagogik texnologiyalarning asosiy jarayonlari
7. Musiqa darslari samaradorligini oshirishda interfaol metodlarning o'rni
8. Musiqa darslarida innovatsion dars ishlanmasini tuzish texnikasi
9. O'quvchilar shaxsiyatida musiqiy psixologik va balog'at yoshidagi xususiyatlarni e'tiborga olish.
10. Darsdan tashqari musiqiy mashg'ulotlar va senariylar.
11. O'zbek xalq cholg'ulari orkestri mavzusini innovatsion texnologiyalar orqali tushuntirish.
12. Xor san'ati mavzusini innovatsion texnologiyalar orqali tushuntirish
13. "Sharq taronalari" musiqa festevali mavzusini o'yinli texnologiyalar orqali tushuntirish
14. Mumtoz musiqa haqida tushuncha. Mavzuni innovatsion texnologiyalar bilan tushuntirish.
15. Zamonaviy musiqa va uning xususiyatlarini o'yinli texnologiyalar orqali tushuntirish
16. Yevropa mumtoz musiqasi haqida innovatsion texnologiyalar bilan tushuntirish
17. Surxandaryo, Qashqadaryo musiqa uslublarini o'rganishda innovatsion texnologiyalar
18. Surxandaryo, Qashqadaryo dostonchilik uslublari mavzusiga pedagogik texnologiyalar qo'llash uslublari
19. Buxoro, Samarqand musiqa uslubi mavzusiga o'yinli texnologiyalarni qo'llash

20. Sozandachilik san'ati mavzusini o'quvchilarga o'yin texnologiyalari orqali tushuntirish
21. Farg'ona, Toshkent musiqa uslubi mavzusiga pedagogik texnologiyalar qo'llash
22. O'quv jarayonida pedagogik texnologiya
23. Katta ashula va yallachilik san'ati mavzusini o'quvchilarga o'yin texnologiyalari orqali tushuntirish
24. Xorazm musiqa uslublari haqida an'anaviy dars tashkil etish uslublari
25. Xorazm ashula san'ati mavzusini (rolli o'yin) texnologiyalari orqali tushuntirish
26. Maqom haqida tushuncha mavzusiga innovatsion texnologiyalar
27. Kadrlar tayyorlash milliy dasturi va talablar
28. Ta'limda innovatsiya Jahon musiqa rivojining asosiy bosqichlari mavzusiga innovatsiya texnologiyalar qo'llash
29. Jahon musiqa rivojining asosiy bosqichlari
30. O'qituvchi faoliyatida innovatsiya.
31. Vena klassik maktabi nomoyondalari mavzusiga Klaster, "Aqliy xujum" texnologiyalari.
32. Asarni mazmuni orqali axloqiy estetik tarbiyalash.
33. XIX-XX asr musiqasida impressionizm mavzusiga "Zinama-zina", 3*4 texnologiyasi
34. O'zbek musiqasida kompozitorlik ijodi mavzusiga o'yin texnologiyalari
35. Kollejda dars o'tish texnologiyasi
36. O'zbek zamonaviy musiqa madaniyati haqidagi mavzusiga pedagogik texnologiyalar
37. Ma'ruza-suhbat texnologiyasi
38. Atoqli o'zbek san'atkorlari va musiqa jamoalari mavzusiga innovatsion texnologiyalar qo'llash.
39. Xalq ijodiyoti mavzusiga innovatsion texnologiyalar
40. Teatr san'ati va konsert ijrochilik faoliyatiga rolli o'yin texnologiyasini qo'llash
41. Pedagogik texnologiyalarning asosiy jarayonlari
42. Mumtoz musiqada innovatsion texnologiyalar
43. Innovatsion texnologiyalarni o'quv jarayonida qo'llash uslublari
44. Surxandaryo-Qashqadaryo dostonchilik uslublari pedagogik texnologiyalar qo'llash
45. Musiqa darslarida innovatsion ishlanmasini tuzish texnikasi
46. O'zbek musiqasi kompozitorlik ijodida o'yin texnologiyalar
47. Musiqa ta'limida noan'anaviy darslarda yangi pedagogik texnologiyalarni qo'llash usullari
48. Musiqa darslarida innovatsion texnologiyalarni qo'llash usullari
49. Musiqa madaniyati darslarida yangi pedagogik-texnologiyalarni qo'llashning zamonaviy uslublari
50. Xalq og'zaki ijodida qo'shiqchilik janrini innovatsion texnologiyalar orqali tushuntirish
51. Ta'lim samaradorligini oshirishda ilg'or pedagogik texnologiyalarning o'rni

52. Pedagogik texnologiyalarning asosiy jarayonlari va ularni musiqa darsida qo'llash texnologiyalari.
53. O'rta sinf musiqa daqrsalarida Innovatsion- pedagogik texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish
54. Musiqiy janrlarni pedagogik tahlil etish texnologiyalari
55. O'quvchilarni musiqiy qobiliyatlarini mustaqil ko'nikmalarini shakllantirish
56. Musiqiy qobiliyati rivojlanmagan o'quvchilar bilan ish uslublari va muammolari
57. Musiqada ijodiy jarayonni tashkil etish muammolari
58. O'quvchilarni musiqiy qobiliyatini rivojlantirishda she'r, ohang, kuy ijod etish.
59. Musiqa va san'at maktablarida hamda kollejdagi dars tashkil etish texnologiyalari va loyihalash ishlari.
60. 5-sinf 1-2 chorak musiqa madaniyati darsini tashkil etishga tayyorgarlik ishlari. Dars samaradorligini oshirishda yangicha yondashuv..
61. 5-sinf 3-4 chorak musiqa madaniyati darsini tashkil etishga tayyorgarlik ishlari. Dars samaradorligini oshirishda yangicha yondashuv.
62. 6-sinf 1-2 chorak musiqa madaniyati darsini tashkil etishga tayyorgarlik ishlari. Dars samaradorligini oshirishda yangicha yondashuv..
63. 6-sinf 3-4 chorak musiqa madaniyati darsini tashkil etishga tayyorgarlik ishlari. Dars samaradorligini oshirishda yangicha yondashuv.
64. 7-sinf 1-2 chorak musiqa madaniyati darsini tashkil etishga tayyorgarlik ishlari. Dars samaradorligini oshirishda yangicha yondashuv..
65. 7-sinf 3-4 chorak musiqa madaniyati darsini tashkil etishga tayyorgarlik ishlari. Dars samaradorligini oshirishda yangicha yondashuv.
66. Musiqa madaniyati milliy dasturi.
67. Innovatsion texnologiyalar maqsad, vazifalari va mazmuni.
68. Musiqa madaniyati o'qituvchisining pedagogik mahorati.
69. Pedagogik texnologiyalarning asosiy jarayonlari. O'qituvchi faoliyatida innovatsiya
70. Musiqa madaniyati darslarining maqsad va ahamiyati. O'rta sinf musiqa daqrsalarida innovatsion- pedagogik texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish
- 71. Pedagogik texnologiyalar, ta'rifi, ko'rinishlari, asosiy yo'nalishlari mavzularini o'zlashtirish.**
 72. Musiqa madaniyati darslarining 1,2 sinflari uchun o'quv qo'llanmada berilgan kalendar rejani qayta ishlash va 1-sinf 1-chorak darsi uchun 1 soatlik dars ishlanmasini innovatsion texnologiya uslubi asosida tuzish.
 73. Pedagogik texnologiya chizmasiga amal qilgan holda musiqa madaniyati darslarini 2- sinf 1-chorak mavzusi bo'yicha dars ishlanmasini tuzish.
 74. Innovatsion texnologiyalar o'zlashtirish va shu texnologiyalar asosida 1-4 sinf mavzusi bo'yicha dars ishlanmasi tuzish va tarqatma materiallar tayyorlash.
 75. Innovatsion texnologiyalarni qo'llab 5-7-sinf mavzulari bo'yicha dars ishlanmasini tuzish va tarqatma materiallar tayyorlash.

76. Innovatsion texnologiyalarni qo'llab musiqiy tadbirlarga senariylar tayyorlash
77. Asarni mazmuni orqali axloqiy estetik tarbiyalash.
78. XIX-XX asr musiqasida impressionizm mavzusiga "Zinama-zina", 3*4 texnologiyasi
79. O'zbek musiqasida kompozitorlik ijodi mavzusiga o'yin texnologiyalari
80. Maktabda musiqa darsini tashkil etish texnologiyasi
81. O'zbek zamonaviy musiqa madaniyati haqidagi mavzusiga pedagogik texnologiyalar
82. Boshqaruv texnologiyasi
83. Atoqli o'zbek san'atkorlari va musiqa jamoalari mavzusiga innovatsion texnologiyalar qo'llash.
84. Xalq ijodiyoti mavzusiga innovatsion texnologiyalar
85. Teatr san'ati va konsert ijrochilik faoliyatiga rolli o'yin texnologiyasini qo'llash
86. Pedagogik texnologiyalarning asosiy jarayonlari
87. Mumtoz musiqada innovatsion texnologiyalar
88. Innovatsion texnologiyalarni o'quv jarayonida qo'llash uslublari
89. Surxandaryo-Qashqadaryo dostonchilik uslublarida pedagogik texnologiyalar qo'llash
90. Musiqa darslarida innovatsion dars ishlanmasini tuzish texnologiyasi
91. O'zbek musiqasi kompozitorlik ijodida o'yin texnologiyalar
92. Musiqa ta'limida noan'anaviy darslarda yangi pedagogik texnologiyalarni qo'llash usullari
93. Musiqa darslarida innovatsion texnologiyalarni qo'llash usullari
94. Musiqa madaniyati darslarida yangi pedagogik-texnologiyalarni qo'llashning zamonaviy uslublari
95. Xalq og'zaki ijodida qo'shiqchilik janrini innovatsion texnologiyalar orqali tushuntirish
96. Ta'lim samaradorligini oshirishda ilg'or pedagogik texnologiyalarning o'rni
97. Pedagogik texnologiyalarning asosiy jarayonlari va ularni musiqa darsida qo'llash texnologiyalari.
98. O'rta sinf musiqa darslarida Innovatsion- pedagogik texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish
99. Musiqiy janrlarni pedagogik tahlil etish texnologiyalari
100. O'quvchilarni musiqiy qobiliyatlarini mustaqil ko'nikmalarini shakllantirish

II. Davlat imtihonini Og‘zaki shaklida o‘tkazish tartibi va baholash mezonlari

Musiqqa ta’limi yo‘nalishi bo‘yicha umumkasbiy fanlardan o‘tkaziladigan Davlat attestatsiyasi ko‘p variantli shaklida o‘tkaziladi.

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan o‘tkaziladigan Davlat imtihoni ko‘p variantli yozma ish shaklida o‘tkazilganda baholash mezonlari:

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan eng ko‘p to‘planishi mumkin bo‘lgan eng ko‘p to‘planishi mumkin bo‘lgan (maksimal) ball – 5 ballni tashkil etadi.

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan reytinglarini aniqlashda, baholash mezonlari quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

sinov bilet asosida “yozma ish” usulida o‘tkaziladi;

har bir biletga 5 (beshta) tadan savol kiritiladi;

har bir bilet Davlat Standartlari bo‘yicha umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini asosiy tushunchalaridan tashkil topadi;

biletga kiritilgan umumkasbiy va ixtisoslik fanlari uchun ajratilgan savollarning barchasiga 5 ballik tizim asosida amalga oshiriladi.

Har bir savol bo‘yicha talabalarning bilimlarini baholash mezonlari

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlari sinovlari variantlariga kiritilgan barcha savolga berilgan javob 20 ball bilan baholanadi. Shundan:

Baholash usullari	Test topshiriqlari, yozma ish, tahlil uchun misollar, taqdimotlar
Baholash mezonlari	5 (a‘lo) – fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtira olish; – fanga oid ko‘rsatkichlarni tahlil qilishda ijodiy fikrlay olish; – o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – o‘rganilayotgan jarayonga ta’sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to‘la baho berish; – tahlil natijalari asosida vaziyatga to‘g‘ri va xolis baho berish; – o‘rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. 4 (yaxshi) – o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish; – o‘rganilayotgan jarayonga ta’sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to‘la baho berish; – o‘rganilayotgan jarayonlarni jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. 3 (qoniqarli) – o‘rganilayotgan jarayonga ta’sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to‘la baho berish; – o‘rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish. – qaror qabul qilish haqida umumiy biliga ega bo‘lish 2 (qoniqarsiz) – o‘tilgan fanning nazariy va uslubiy asoslarini bilmaslik; o‘tilayotgan fan qonuniyatlarini o‘zlashtirishmaslikni bilmaslik

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan Davlat attestatsiyasi bo‘yicha umumiy o‘zlashtirish ko‘rsatkichi 2 dan 5 balgacha baholanadi (5 baho – a‘lo, 4 baho – yaxshi, 3 baho – qoniqarli, 2 baho – qoniqarsiz) yoki baholash 5 baholik shkaladan 100 ballik shkalaga o‘tkaziladi.

5111100- “Musiqi ta’limi” bitiruvchi talabalari uchun umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan Davlat imtihonini o‘tkazish tartibi va baholash mezonini

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan o‘tkaziladigan Davlat imtihoni ko‘p variantli test shaklida o‘tkaziladi. Har bir variant yuzta savoldan iborat bo‘lib, har bir fanga o‘ntadan savol ajratiladi.

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan o‘tkaziladigan Davlat imtihoni ko‘p variantli yozma ish shaklida o‘tkazilganda baholash mezonini:

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan eng ko‘p to‘planishi mumkin bo‘lgan eng ko‘p to‘planishi mumkin bo‘lgan (maksimal) ball – 5 ballni tashkil etadi. Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan reytinglarini aniqlashda, baholash mezonini quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

sinov bilet asosida “yozma ish” usulida o‘tkaziladi;

har bir biletga 5 (beshta) tadan savol kiritiladi;

har bir bilet Davlat Standartlari bo‘yicha umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini asosiy tushunchalaridan tashkil topadi;

biletga kiritilgan umumkasbiy va ixtisoslik fanlari uchun ajratilgan savollarning barchasiga 5 ballik tizim asosida amalga oshiriladi.

Davlat attestatsiyasida har bir yozma javoblar quyidagi mezon asosida baholanadi:

- berilgan savolga to‘g‘ri va to‘liq javob yozilsa, savolning mazmuni, mohiyati to‘g‘ri va izchil yoritilsa, shuningdek, ijodiy yondashilsa, javobda mantiqiy yaxlitlikka erishilsa o‘zlashtirish ko‘rsatkichi **18 - 20 ball** oralig‘ida baholanadi;

- berilgan savolga to‘g‘ri javob yozilsa, savolning mazmuni to‘liq yoritilgan bo‘lsa, o‘zlashtirish ko‘rsatkichi **14 – 17,9 ball** oralig‘ida baholanadi;

- berilgan savolga og‘zaki javob noto‘g‘ri yoki yuzaki yozilgan bo‘lsa, biroq berilgan savolning mazmuni to‘liq yoritilmagan bo‘lsa, o‘zlashtirish ko‘rsatkichi **12-13,9 ball** oralig‘ida baholanadi;

- berilgan savolga javob noto‘g‘ri yoki yuzaki javob berilsa, qo‘yilgan masalaning mohiyati mazmuni ochib berilmasa, unda o‘zlashtirish ko‘rsatkichi 0 - 11,9 ball oralig‘ida baholanadi.

(18-20 ball - a‘lo, 14-17,9 ball - yaxshi, 12-13,9 ball - qoniqarli, 0-11,9 ball - qoniqarsiz).

Yakuniy davlat attestatsiya 5 ta savoldan iborat bo‘lib, jami 100 balldan baholanadi va quyidagi jadval yordamida 5 ballikga o‘tkaziladi.

Baholashni 5 baholik shkaladan 100 ballik shkalaga o'tkazish jadvali

5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala
5,00 — 4,96	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71
4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	3,45 — 3,41	69
4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,40 — 3,36	68
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,35 — 3,31	67
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,30 — 3,26	66
4,65 — 4,61	93	3,95 — 3,91	79	3,25 — 3,21	65
4,60 — 4,56	92	3,90 — 3,86	78	3,20 — 3,16	64
4,55 — 4,51	91	3,85 — 3,81	77	3,15 — 3,11	63
4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,10 — 3,06	62
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,05 — 3,01	61
4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,00	60
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,0 dan kam	60 dan kam

ESLATMA: Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi baholar e'lon qilingan kundan e'tiboran uch kun muddat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o'rtasida baholash ballari bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.

8 Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar

1. Urmanova L., Trigulova A., Ibrahimjanova G. Musiqa nazariyasi. Toshkent, Nizomiy nomidagi TDPU, 2013.
2. Azimova O. Garmoniya. Darslik. Nazariy kurs. Toshkent, «Qatortol – Kamolot», 2000.
3. Azizov O. Solfedjio (ko'p ovozli). Toshkent, «Musiqa», 2007.
4. Rahimov Q. Musiqaning elementar nazariyasi. (Ma'lumotnoma), Toshkent, «Musiqa», 2007.
5. Rahimov Q. Musiqaning elementar nazariyasi bo'yicha mashq va vazifalar to'plami. Toshkent, «O'zbekiston», 2006.
6. Rahimov Q. Garmoniya bo'yicha mashq va masalalar to'plami. «Aloqachi», 2005.
7. Sami Aziz o'g'li. Garmoniya. T., «O'zbekiston», 2002.
8. Ibrohimov O., Yunusov R. Solfedjio darsligi. Toshkent, «Musiqa», 2004.
9. Ладухин Н.М. Одноголосной сольфеджео, М., «Музыка», 2005.
10. Mishaël Pilhofer and Holly Day “Music Theory for dummies” Indiana USA Wiley Publishing Inc. 2007.
11. James Tackett. “Fundamentals of church music Theory” Austin Christian Akappella Musik. Abilene Christian University. 2009.
12. Mark Feezell. “Music Theory Fundamentals” Copyright. 2011 All Rights Reserved. LearnMusic Theory. Net
13. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Сольфеджио М., «Музыка», 2013.
14. Способин И.В. Сольфеджио. Двухголосие и технологии, М., «Музыка», 1991.
15. Sharipova G. Najmetdinov G'. Musiqa o'qitish metodikasi Darslik T. “Turon-iqbol ” 2018
16. Nurmatov H. va boshqalar. 1-3 sinf «Musiqa» darsliklari. T., 2002
17. Ibrohimov O. 4, 7 sinf «Musiqa» darsliklari T., 2001.
18. Karimova D. 5 sinf «Musiqa» darsliklari T., 2001
19. Begmatov S., D. Karimova 6 sinf. «Musiqa» darsliklari T., 2007
20. Sharipova G.M. Musiqa o'qitish metodikasi. T. 2004
21. 3. Ўзбек мусикаси тарихи. Т., 1981.
22. Ражабов И. Мақомлар масаласига доир. Т., 1963.
23. История музыки Средней Азии и Казахстана. М., 1995.
24. Матёкубов О. Оғзаки анъанадаги профессионал музика асосларига кириш. Т., 1983.
25. Визго Т.С. Музыкальные инструменты Средней Азии. М., 1980.
26. Иброҳимов О. Мақом ва макон. Т., 1997.
27. Кароматов Ф.М. Узбекская инструментальная музыка. Наследие. Т., 1972.
28. Ражабов И. Мақом асослари. Т., 1992.
29. Фитрат А. Ўзбек классик мусикаси ва унинг тарихи. Т., 1993.
30. Соломонова Т.Э. Ўзбек мусикаси тарихи. Т., 1981.
31. О.Ибрагимов “Ўзбек мусика ижоди”. 1990 й.

- 32.Ҳамидов Ҳ. Ўзбек анъанавий кўшиқчилик маданияти тарихи. Тошкент, «Ўқитувчи», 1996.
- 33.Одилов А. Ўзбек халқ чолғуларида ижрочилик тарихи. Тошкент, «Ўқитувчи», 1995.
- 34.Матёкубов О. Мақомот. Тошкент, “Муסיқа”, 2004.
- 35.Жабборов А.Муסיқий драма ва комедия жанрлари ўзбек композиторларининг ижодиётида. Тошкент, «Ғ.Ғулом», 2000.
- 36.Trigulova A.X. Chet el musiqa tarixi. (romantizm davri, Shubert, Shopen, List). Toshkent, Nizomiy nomli TDPU, 2008.
- 37.Trigulova A.X. Xorijiy musika adabiyoti. Toshkent, «Ilmziyo», 2009.
- 38.Urmanova L.A. Rus musiqasi tarixi. Toshkent, «Musiq», 2011.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Sh.M.Mirziyoev Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollari bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11
2. Sh.M.Mirziyoev Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz.Toshkent “O'zbekiston” – 2017y.
3. Sh.M.Mirziyoev Erkin va faravon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. “O'zbekiston” NMIU, 2016y.
4. Sh.Mirziyoev Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. “O'zbekiston” NMIU, 2016y.
5. “O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida”O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoni. 1-ilova: “2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi”. Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 8 fevral soni va Internet resurs: www.lex.uz.

Notografiya

- 1.Karomatov F.M. O'zbek xalqi muzika merosi. XX asr. 1- kitob. T., 1978, 1982.
- 2.Uzbek xalq qo'shiqlari. Tuzuvchi Ye.Romanovskaya. 1-2 kitob. T., 1939.
- 3.Uzbek xalq muzikasi. 1-8 jildlar. Yu.Rajabiy, M.Yusupov yozuvlari. T., 1955-1961.
- 4.Romanovskaya Ye. Xorazm xalq muzikasi. T., 1939.
- 5.Uspenskiy V. SHest'ь muzykal'nykh poem (SHashmakom). Buxara, 1924.
- 6.SHashmaqom 1-6 j. Yu.Rajabiy yozuvi. T., 1966-1975.
- 7.SHashmakom v 1-5 tt. Zapisi Fayzullaeva B., Saxibova SH., SHaxobova F. M., 1950-1967.
- 8.Xorazm maqomlari. 5 kitob. M.Yusupov yozuvi. T., 1980-1987.
- 9.Gulyor-SHaxnoz. V.Uspenskiy yozuvi. T., 1956.

Elektron ta'lim resurslari

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.ziyonet.uz
4. www.edu.uz
5. [tdpu-intranet.Ped](#)

